

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 5. Principium 5. Potiùs oportet quælibet mala tolerate, quam malo
consentire.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](#)

Ratio.

Quia, sicut qui ab uno termino ad alium accessit, non potest ad antiquum terminum vel locum ordinaria via redire, nisi per contrarium motum; ita qui a DEO semel per peccatum recessit, non potest ad illum redire, nisi per affectum suum, scilicet detestationem peccati, & recessum.

Praxis.

Hinc deducitur 1. pro Sacramento Pœnitentiae recte Attitatem saltem velut primam & summè necessariam parvam Christo fuisse requisitam, ut communiter docent Augustini & patres.

Deducitur 2. Etiam in Baptismo Adultis conferendo requiri à Theologis attritionem, cum non conveniat, ut qui per Baptismum recipiendus est in amicum & Filium natus in humore habitualiter adhuc maneat per peccatum non retractatum exinde versus ab eo.

Deducitur 3. Etiam ad peccatorum venialium remissionis requiri similem detestationem; cum planè & hæc proprio consensu sint commissa, atque adeò proprio consensu tolleri debeant; unde quamdiu manet vigens ad ea affectus, diu nec culpa, nec poena remittitur, ut communiter docent Theologi; & hinc forte natum est illud axioma seu regula in cap. unic. de feris mat. in 6. & c. Legatur 24. q. 2. Peccata venia non datur nisi correctio.

§. V.

PRINCIPIVM V.

Potius oportet quælibet mala tolerare, quam malo consentire.

Sensus.

Hoc est, quando actio quæpiam intrinsecè mala est, tunc potius oportet omnia tormenta sustinere, omnissimum bonum ablationem pati, quam ejusmodi actionem committere.

Authoritas.

Desumptum est ex S. Augustino, & refertur in cap. 3. Ita, v. 32. q. 5. Item ex S. Thoma. 2. 2. q. 110. a. 3. in Corp.

Ratio.

Quia ex duobus malis minus est eligendum; atqui huius dubiè incomparabiliter minus est malum tormentorum amissionis bonorum temporalium, quam malum animae peccatum, utpote per quod æterna & ineffabilia tormenta incuruntur, & bona æterna amittuntur.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Priùs mortem per mille tormentorum eundam esse, quam fidem negandam, uti unanimiter docent Theologi, & innumeri Martyres suo exemplo confirmant.

Deducitur 2. Susannam Dan. 13, recte dixisse ad Senatum: Adulteros: Melius est mihi absque opere incidere in manus vestras, quam peccare in conspectu Domini.

Deducitur 3. Recte quoque S. Augustinum f. 232, de ebrietate, dixisse: *Etiam si ad hoc veniretur, ut diceretur ubi vivas, aut morieris, melius erat, ut caro tua sobria videretur quam per ebrietatem anima moreretur.*

§. VI.

*PRINCIPIUM VI.**Delicta morte finiuntur.**Sensus.*

Hoc est, quando aliquis ob delictum à se commissum ante mortem non fuit punitus in foro externo & humano, tumne que post mortem debet ob idem delictum puniri, nisi specialis aliqua ratio aliud suadeat, ut in delicto Hæcelfi contingit.

Authoritas.

Desumptum est ex ho. final. ff. ad Ie. Jul. Majest. & ex cap. Quorundam dist. 23. ubi dicitur Divino iudicio subiecti ab humano sunt exempti, uti P. Gobat tr. 5. cap. 50. n. 25.

Ratio.

Quia, cum Judices terreni non nisi in Subditos pertinent habeant, mortui autem post mortem cessent esse subditos, hoc ipso puniri ob præterita delicta non possunt.

P. XXV.